

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2161/24
11.6.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија др Драгице Попеску, председника већа, Зорице Ђаковић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Новица Здравковић, адвокат из Београда, ул. Делиградска бр. 19, против тужене ББ из ..., ради дуга и иселења, одлучујући о жалби тужиле изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П 2019/15 од 20.02.2020. године, у седници већа одржаној дана 11.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиле АА и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 2019/15 од 20.02.2020. године, у ставу трећем изреке.

УКИДА СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 2019/15 од 20.02.2020. године, у ставу другом и четвртном изреке и предмет **ВРАЋА** истом суду, на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 2019/15 од 20.02.2020. године, утврђено је да је тужба тужиле повучена у делу у коме је тражила да се тужена обавезе да тужиљи на име закупнина просторија у делу куће који припада тужиљи у ул. ..., за временски период од 01.11.2007. године, до 01.11.2017. године, укупно исплати 12.000 евра, у месечним износима од по 100 евра, у динарској противвредности према курсу на дан исплате и у месту плаћања, са каматом коју одређује Европска централна банка почев од 10.03.2015. године, па до коначне исплате. Ставом другим изреке, одбијен је

тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужена да испразни просторије од лица и ствари у ул. ..., у делу куће саграђене на кат.парцели ... КО ... и да исте преда са кључевима тужилу у државину у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужена да јој на име доспелих, а неплаћених рачуна за “Инфостан” исплати износ од 878.277,95 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења, па до исплате. Ставом четвртим изреке обавезана је тужила да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 19.041,00 динара.

Благовременом жалбом тужила је побијала ову пресуду у ставу другом, трећем и четвртм изреке из свих законом прописаних разлога.

Апелациони суд у Београду, испитао је првостепену пресуду у побијаном делу, у смислу члана 386. Закона о парничном поступку, наставши да је жалба тужиле делимично основана.

У поступку пред првостепеним судом, у односу на став трећи изреке побијане пресуде, није учињена нека од битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, нити друге повреде поступка које би могле бити од битног утицаја на њену правилност или законитост. Супротно наводима жалбе тужиле, ожалбена пресуда је јасна и садржи разлоге о битним чињеницама, те постоји сагласност између разлога изнетих у образложењу побијане пресуде и садржине исправе, чију доказну снагу је ценио и првостепени суд, те побијана пресуда у том делу није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку утврђено је да је тужила сувласник са идеалним уделом 1/4 на кући у ул. ..., изграђеној на кат.парцели бр. ... КО ..., који удео је наследила као законски наследник иза пок. супруга ВВ, а по основу решења Четвртог општинског суда у Београду О бр. 2573/06 од 31.07.2006. године. Истим решењем за наследнике иза пок. ВВ оглашене су и сестре оставиоца - ГГ, на 2/6 идеалног дела и ДД, пана 1/6 идеалног дела утврђене заоставштине. Сувласници нису извршили физичку деобе наведене куће. На наведеној адреси ул. ... у ... на приласку у двориште налази се кућа, а у дворишту постоје још два улаза, први улаз се састоји од ходника, дечије собе, једне спаваће собе, купатила и дневног боравка са кухињом, који део куће користи тужена са својим ћеркама. У продужетку дворишта налази се несређени део куће који се састоји од две собе, који је користила тужила, када је долазила из села. У истом дворишту налази се и кућа у којој нико не живи а која је у власништву ЂЂ. Тужена је бивша снаја тужиле, будући да је од 1995. године до 2007. године, била у браку са сином тужиле, ЕЕ, са којим се 1995. године, након удаје, уселила у предмету кућу, у којој је остала и након развода брака, 2007. године, када се он иселио. У предметној кући остала је да живи уз сагласност тужиле и по основу договора са њом, док не реши своје стамбено питање. Тужена има несметану државину и у односу на остале сувласнике ГГ и ДД, чију сагласност да живи у тој кући, тужена тврди да има. Укупне текуће обавезе за Инфостан односно за неизмирене

рачуне за извршене комуналне услуге износиле су 878.277,95 динара, иако од 2003. године, у предметној кући живи само тужена са ћеркама, али рачуни за Инфостан се обрачунавају сходно броју пријављених чланова домаћинства којих има укупно 11, из ког разлога су високи. Наведени дуг постоји од 1998. године, када је у предметној кући живела тужена са бившим супругом и децом, као и тужила и њен пок. супруг. Поред више захтева тужене да тужила, као власник, регулише овај проблем и одјави сва лица која не живе на предметној адреси, већ су фиктивно пријављена, иста то није учинила.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је нашао да је тужбени захтев тужиле неоснован, па је применом одредби члана 13. став 1. Закона о основама својинскоправних односа, чл. 14, 15. став 4. и члана 43. и 70. став 4. истог закона, одлучио као у ставу другом и трећем изреке ожалбене пресуде, налазећи да у оваквој правној ситуацији тужила не може да захтева да се тужена исели из њеног дела куће који је одређен у идеалном делу, јер није извршена физичка деоба ствари, па се не може утврдити који део куће припада ком сувласнику. Да би се то одредило, односно да би се идеални део сваког сувласника реално определио, потребно је да се изврши физичка деоба. У конкретном случају тужила није докзала да је тужена бесправно користила целу непокретност, да би овом тужбом штитила право свих сувласника, већ није ни оспорила навод тужене да је иста наставила да станује у предметној кући на основу сагласности осталих сувласника – сестара њеног пок. свекра, ВВ, који свих ових година од тужене нису тражили да се исељели. Стога тужила има право остваривања судске заштите, најпре утврђењем сувласничких удела или захтевањем деобе ствари, у смислу члана 16. Закона о основама својинскоправних односа. Имајући у виду наведено, првостепени суд је одбио тужбени захтев у овом делу, као неоснован и донео одлуку као у ставу другом изреке.

Оцењујући наводе жалбе тужиле у односу на став трећи изреке ожалбене пресуде, овај суд је нашао да је одлука првостепеног суда у том делу правилна, будући да је првостепени суд у том делу на потпуно и правилно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право када је нашао да је неоснован тужбени захтев тужиле као у ставу трећем изреке ожалбене пресуде.

Наиме, током првостепеног суда неспорно је утврђено постојање дуга по основу неплаћених рачуна за комуналне услуге, а такође је неспорно утврђено да тужена живи од 1995. године, када се удала за сина тужиле, свог сада бившег супруга и да у предметној кући живи и данас. Међутим, тужена није била једини члан овог породичног домаћинства, пошто је у предметној кући живео и њен бивши супруг до свог исељења, 2007. године, као и пок. супруг тужиле до своје смрти, 2002. године, као и сама тужила до 2003. године, када се одселила у ... Према наводима тужиле овај дуг постоји још од 1998. године, од када нису плаћени рачуни за Инфостан, дакле још из периода када је и она живела у предметној кући. Стога, по оцени овога суда тужила не може тражити да се тужена обавезе на плаћање целокупног дуга за неплаћене комуналне услуге и за период када је и тужила живела у истој кући са осталим члановима породичног домаћинства. Такође, из исказа тужене, као и сведока ЖЖ, произлази да су рачуни за Инфостан високи, због једанаест чланова домаћинства, што произлази и из достављеног рачуна за Инфостан за месец јун 2017. године, на ком заглављу стоји да је број чланова домаћинства једанаест, иако су неки фиктивно

пријављени, а неки су умрли, те да је више пута тужена тражила од тужиље да то регулише, а што ова није учинила Тужила није доставила доказе на основу којих би се претходно утврдила тачна висина дуга, односно колико износи овај дуг за временски период у коме је само тужена живела сама у предметној кући са својим ћеркама, не рачунајући при томе претходни период у коме су у кући живели и остали чланови, међу њима и тужила.

Стога, како тужила није до закључења главне расправе предложила извођење доказа на околност тачне висине дуга, нити је доказала да је евентуално она платила наведени дуг, сходно правилима о терету доказивања из члана 231. ЗПП, правилно је првостепени суд одбио тужбени захтев тужиље у овом делу и донео одлуку као у ставу трећем изреке.

Из напред наведених разлога, применом члана 390. ЗПП првостепена пресуда је потврђена у том делу.

Међутим, одлука првостепеног суда из става другог изреке ожалбене пресуде се за сада не може прихватити, као правилна, јер првостепена пресуда у том делу има недостатака због којих јој се правилност и законитост не могу испитати.

Апелациони суд налази да је првостепена пресуда заснована на погрешној примени материјалног права, због чега је и чињенично стање остало непотпуно утврђено, с тим да пресуда не садржи јасне и потпуне разлоге о битним чињеницама, а поједини изнети разлози су у супротности са садржином изведених доказа, на који начин је учињена битна повреда поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на шта тужила основано указује у жалби.

Наиме, одредбом члана 13. став 1. Закона о основама својинскоправних односа прописано је да више лица имају право сусвојине на неподељеној ствари када је део сваког од њих одређен сразмерно према целини (идеални део).

Одредбом члана 14. истог закона, прописано је да сувласник има право на ствар да држи и да је користи заједно са осталим сувласницима сразмерно свом делу, не повређујући право осталих сувласника.

Одредбом члана 15. став 4. истог закона, прописано је да је за предузимање послова који прелазе оквире редовног управљања стварју (отуђење целе ствари, промена намене ствари, издавање целе ствари у закуп, заснивање хипотеке на целој ствари, заснивање стварних службености, веће поправке и сл.), потребна сагласност свих сувласника.

Одредбом члана 43. истог закона, прописано је да сувласник, односно заједнички власник има право на тужбу за заштиту права својине на целу ствар, а сувласник има право на тужбу за заштиту свог права на делу ствари.

Одредбом члана 70. став 4. Закона о основама својинскоправних односа прописано је да више лица могу имати државину ствари или право (судржавину).

У конкретном случају, првостепени суд приликом доношења побијане одлуке није применио одредбу материјалног права које регулише овлашћење сувласника на заштиту права својине на целој ствари, као ни одредбе материјалног права које регулишу питање управљање стварима на којима постоји право сусвојине. Наиме, одредбом члана 15. став 1. Закона о основама својинскоправних односа, прописано је да сувласници имају право да заједничку управљају стварју. За предузимање послова који прелазе оквир редовног управљања (отуђење целе ствари, промена намене ствари, издавање целе ствари у закуп, заснивање хипотеке на целој непокретности, заснивање стварне службености, веће поправке и сл.), потребна је сагласност свих сувласника. Иако тужила нема искључиво право својине на предметној непокретности, већ је сувласник са уделом од 1/4 идеалног дела стамбеног простора који држи тужена, она има стварну легитимацију да тражи исељење тужене из своје непокретности, све на основу одредбе члана 43. Закона о основама својинскоправних односа, коју првостепени суд приликом доношења одлуке и заузимања става у погледу активне легитимације, није правилно применио. Наиме, овом одредбом прописано је поред осталог да сувласник има право на тужбу за заштиту права својине на целој ствари, а чињеница да остали сувласници нису заједно са тужиљом тражили предају ствари, не утиче на њену стварну легитимацију, јер и без осталих сувласника може да штити својину на целој ствари, захтевом за исељење тужене и предајом тужиљи у посед целе непокретности, на којој тужила тврди да је тужена променила и браву, па тужила нема приступа у исту.

У поновном поступку, првостепени суд ће отклонити повреде на које му је указано овим решењем, те ће савесном и брижљивом оценом изведених доказа, потпуно и правилно утврдити чињенице које су битне за одлучивање у овом спору у складу са датим примедбама од стране овог суда, од чега зависи законитост одлуке у овој парници.

Пошто поступи на изложен начин, првостепени суд ће бити у могућност да донесе нову и на закону засновану одлуку за коју је у обавези да да довољне и јасне разлоге како би јој се правилност и законитост могле испитати.

На основу свега наведеног, овај суд је применом чл. 391. и 392. став 2. ЗПП, укинуо првостепену пресуду у ставу другом изреке и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење у том делу, који ће, пошто отклони повреде на којима је указано овом одлуком и поступи на изложен начин, донети правилну и на закону засновану одлуку за коју је дужан да да јасне разлоге о одлучним чињеницама.

Применом члана 165. став 3. ЗПП, укинута је и одлука о трошковима поступка из става четвртог изреке јер иста зависи од коначног исхода спора и успеха странака у њему.

Применом исте одредбе, овај суд није одлучивао о трошковима поводом правног лека, јер ће се о томе одлучивати у коначној одлуци.

**Председник већа-судија
др Драгица Попеску,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић